

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC
XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN

ĐỀ CHÍNH THỨC

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10
TRƯỜNG THPT CHUYÊN KHXH&NV
NĂM 2026

Môn thi: NGỮ VĂN CHUYÊN

Ngày thi: 24 tháng 05 năm 2026

Thời gian làm bài: 150 phút

(Đề thi gồm: 01 trang)

Câu I – Nghị luận văn học (6,0 điểm)

Năm 1939, nhà phê bình Hoài Thanh đã viết: “*Đây là cảnh một rừng thông. Ngày ngày biết bao nhiêu người qua lại. Nhưng bao nhiêu người qua lại cũng chỉ mãi suy tính xem rừng này mỗi năm lấy được bao nhiêu nhựa thông, bao nhiêu củi thông. Đến lúc có người nhìn cảnh chỉ vì mến cảnh và biết quên mình trong cảnh, từ lúc ấy mới có văn thơ.*”

[...] Nhà nghệ thuật vị nghệ thuật theo lời Théophile Gautier nói: “Chỉ có những cái gì vô ích mới đẹp”. Trái lại, chúng tôi tin rằng đẹp tự nhiên đã có ích rồi. Vì cái đẹp trong văn chương theo chúng tôi là những tình cảm, những cảm giác mới lạ có sức trau dồi*, tô điểm cho đời người và trao cho cuộc đời một ý nghĩa sâu, rộng.”

(Theo Tổng tập văn học Việt Nam, tập 37,
NXB Khoa học xã hội, 2000, tr.131-132)

Qua đoạn trích trên, anh/chị có suy nghĩ gì về vấn đề ý nghĩa của cái đẹp trong văn chương? Bằng trải nghiệm văn học, hãy bình luận vấn đề này.

Câu II – Nghị luận xã hội (4,0 điểm)

Phải chăng sống là tự khám phá những năng lực tiềm ẩn của riêng mình?

..... Hết

Thí sinh không sử dụng tài liệu.

Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT ĐỀ THI VÀO 10 NĂM HỌC 2026 - 2027

MÔN NGỮ VĂN – CHUYÊN NHÂN VĂN

Phần	Câu	Hướng dẫn giải
Đọc hiểu	Câu 1. (0,5 điểm)	Thể thơ tự do
	Câu 2. (1 điểm)	Cách kiến tạo nhạc tính trong bài thơ: - Sử dụng từ láy mô phỏng âm thanh, trạng thái: Từ láy "ào ào" gợi âm thanh mạnh mẽ; từ "vội vã" gợi nhịp điệu khẩn trương của đoàn quân. - Cách ngắt nhịp linh hoạt: Bài thơ sử dụng nhịp điệu linh hoạt (ví dụ nhịp ngắt theo bước chân hành quân: <i>Đoàn quân / vẫn đi / vội vã</i>) mô phỏng không khí khẩn trương của cuộc chiến. - Sự kết hợp hài hòa giữa các thanh bằng – trắc tạo nên nhịp điệu cho bài thơ.
	Câu 3. (1,0 điểm)	Hiểu biết về nhân vật trữ tình: - Là cô gái thanh niên xung phong làm nhiệm vụ trên tuyến đường Trường Sơn đầy bom đạn. - Cô gái mang vẻ đẹp bình dị, thân thương, là hiện thân của quê hương xứ sở. => Cô gái là biểu tượng đẹp đẽ, kiên trung của thế hệ trẻ Việt Nam thời kỳ chống Mỹ cứu nước
	Câu 4. (1,5 điểm)	<i>Tiếp tục cập nhật ...</i>
Viết	Câu 1. (2,0 điểm)	1. Mở đoạn: Giới thiệu chung 2. Thân đoạn - Hình ảnh cô gái tiền phương kiên trung: + Tư thế: "đứng bên đường" – chủ động, hiên ngang trên tuyến đường Trường Sơn. + So sánh: "Như quê hương" – cô gái là hiện thân của hậu phương, nguồn cổ vũ tinh thần lớn lao cho người lính. + "Vai áo bạc" (gian khổ, sương gió) kết hợp "quàng súng trường" (rắn rỏi, quả cảm)

		=> Biểu tượng của người phụ nữ Việt Nam thời chiến: Đảm đang, bất khuất, vừa mang nét bình dị của quê hương, vừa mang tâm vóc anh hùng của thời đại. - Khí thế hành quân: + Từ láy "vội vã": Nhịp chân thần tốc, khẩn trương, quyết tâm giải phóng miền Nam. + Hình ảnh hoành tráng: "Bụi Trường Sơn nhòa trời lửa" – không gian sử thi vĩ đại, hòa quyện giữa khói bụi chiến trường và ánh hoàng hôn rực lửa. - Nghệ thuật: Thể thơ, ngôn ngữ giàu tính tạo hình, nhịp thơ linh hoạt; giọng điệu; ... 3. Kết đoạn: Tổng kết vấn đề nghị luận
	Câu 2. (4,0 điểm)	1. Mở bài: Giới thiệu chung 2. Thân bài a. Giải thích - Lời hẹn gặp "giữa Sài Gòn" khi cuộc chiến đang giai đoạn khốc liệt nhất chính là "niềm tin sắt đá", dự cảm chắc chắn về ngày toàn thắng. - Niềm tin là gì? Là sự tin tưởng, kỳ vọng của con người vào những điều tốt đẹp, vào năng lực của bản thân hoặc vào một lý tưởng, mục đích sống cao cả. b. Phân tích, chứng minh - Niềm tin là nguồn động lực, sức mạnh nội sinh to lớn: + Giúp con người có thêm ý chí, sự kiên cường để đối diện và vượt qua nghịch cảnh, bão giông. + Khi có niềm tin, con người dám nghĩ, dám làm, dám bước ra khỏi vùng an toàn để theo đuổi ước mơ. - Niềm tin giúp con người giữ vững mục tiêu, không bị dao động, nản lòng trước những cám dỗ hay thất bại tạm thời. - Niềm tin gắn kết con người và xã hội, tạo nên sức mạnh cộng đồng, lan tỏa năng lượng tích cực, tình yêu thương và sự tử tế. <i>HS lấy dẫn chứng minh họa phù hợp</i> c. Mở rộng vấn đề

		- Phê phán những người sống thiếu niềm tin, luôn bi quan, hoài nghi, dễ buông xuôi khi gặp khó khăn. - Tuy nhiên, cần phân biệt "niềm tin" với "sự mù quáng, ảo tưởng". Niềm tin phải đi đôi với hành động nỗ lực thực tế. d. Bài học nhận thức, hành động - Biết tự nuôi dưỡng niềm tin vào chính mình, vào những giá trị tốt đẹp của cuộc sống thông qua việc học tập, rèn luyện. - Biến niềm tin thành hành động cụ thể: Đặt ra mục tiêu và kiên trì thực hiện đến cùng. 3.Kết bài: Tổng kết vấn đề nghị luận
--	--	---